

SZENTES ÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár
egy negyedévre 1 frt 25 kr., félévre 2 frt 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. tized 265. szám, özv. Fried József né urnó
házában, hová a kéziratok címzendők.

Hirdetések
és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt
árjegyzék szerint számít.

Menjen!

Szentes, 1890. jan. 16.

A megyei választási harc alatt történt, hogy a Szegeden megjelenő „Hüvelyk Matyi” című élelapp, erős gúnynyal ostorozva a *Heltai Sina*-féle belügyminiszeri nyilatkozatokat és a „Szentesi Lap” erős felszólalásait, e szavakat adta *Sina Ferencz* szájába:

„A megyében kezd virradni! Rettegjen Zsilinszky főispán!”

És íme, amit az élelapíró akkor, jóízű, de maró gúnyal adott a vezér szájába, az ma már komoly valóra válik a „Szentesi Lap”-ban, melynek vezércikkírója a lap f. évi 7-ik számában, a pöffeszkedő elbizottság egész durvaságával ront a főispánnak, hogy neki a szolgálót felmondja és útlevét kiadja.

De hogy is ne!

A vezércikkíró *Sina Ferencz*, akinek saját külön kormánybiztosa; alispáni nyakakat az ő legmagasabb rendletére kitekerő, saját külön belügyminisztere; szenzációs leleplezéseket tevő saját külön *Heltai Ferencz* és az ő füttýére táncoló saját külön városi tanácsa van: ez a szentesi *kiskirály*, aki a város országgyűlési képviselőjének — a pártjával parancsokat osztogattat arra nézve, hogy kivel társalogjon, kivel ne; kinek a lapjába írjon, kiébe ne — csak nem térheti el, hogy akadjon valaki, ha mindjárt egy főispán is, aki ellene szegül az ő magas kedvteléseinek, nem szolgálja az ő bosszú szomját, de sőt bátorodik vele merőben ellentétes irányban keresni a vármegye és város felvirágzását, előmenetelét.

Az ilyen főispánra ő azt mondja:

„Menjen!”

„Szívesen elfeledjük!” (már mint mi, Iső *Sina Ferencz*.)

„Örökre!”

A hármas biztosítás és a hozzá alkalmazott négy felkiáltójel nélküli elhittük volna mi *Sina Ferencz*nek, hogy *hón óhajthja a főispán távozását*; de meg vagyunk győződve arról is, hogy a főispán még nagyon sokáig nem fogja neki ezt a kis szolgálót megtenni.

De hogy *szívesen elfeledné, örökre!* — ebben már erősen kételkedünk.

Mert *Sina Ferencz*et nem olyan fában ringatták, hogy ő azt az erős mellőztetést, melybe öns törekvéseit a főispán részeltette, egykönnyen feledné.

Természete: a *cino mintye*, ez az *oláh jelszó*, mely nem feled soha, mely még egy rélt szélmet is megforobni igyekszik, még *éltizedek múltán* is.

Az ilyen természetek nem felednek, az ilyen természetek a gyűlölséget még mesterségesen is szítják a saját *keblükben*, az ilyen sötét természetek jelszava: *bosszú, minden áron!*

S rettegj, *Zsilinszky* főispán, aki vármegyét merészelsz vezetni, mikor erre csupán csak *Sina Ferencz* a hivattott!

Rettegj, *Zsilinszky* főispán, hogy a magad észvel mersz gondolkozni és nem kered ki tanácsát az országós tekintélyű *Sina Ferencz*nek, a nagyhatalmúnak, ki még a város országgyűlési képviselőjével is rendelkezik, megparancsoltatván neki: kivel merészljen társalogni!

Rettegj! rettegj!! rettegj!!! te, aki felzavarod a vármegye békéjét és befolyásoló a sajtót — holott ez mind a *Sina Ferencz* privilégiuma!

És ti: *Tisza Kálmán*, *Baross Gábor*, gróf *Teleky Géza*, ti *Sina Ferencz* miniszterei, hogy mertetek ti ide egy olyan főispánt leküldeni, aki nem a hatalmas pártvezér füttýére táncol!

Hiszzen ez országós — sőt ennél is több: *szentesi botrány!* Mert tudnotok kötelesség, hogy Csongrádvármegyében csak az lehet főispán, aki *Sina Ferencz*el karöltve halad; aki azt akarja, amit *Sina Ferencz* akar *s széles látkörét, emberismeretét, finomabb érzékét, tapintatát* és ami fő, *szilárd karakterét*, mind-e szép és egy főispánban nélkülözhetetlen tulajdonokat *Sina Ferencz*nél tartja, vagy ha ilyenekkel nem bírna: *Sina Ferencz*től *igyekszik azokat elsajátítani!*

Íme, az érem egyik oldala. Az, amelyen a semmiből valamivé lett talmi-hatalom alakja, mesebeli bekaként pöffeszkedik a maga igazi durva miróltában; a *gavallér*, *tántoríthatlaml elelő*, *mordítis jogérzetű vezér*, kiről a féktelen düh elvakultsága a néveltség zománcának az a csekélyke csillámat is lehántotta, melyet ezek bosszú során át, az intelligenciával való érintkezésben nagy-keserve sen magára szedett.

A komikus oldal ez. Mert a túlhajtott pöffeszkedésben is van komikum, olyan drasztikus komikum, mely a pöffeszkedőt teszi nevetségessé.

S most fordítsuk meg az érmet. Lássuk a komoly oldalról s hogy tisztán lássuk, nyúljunk egy kissé vissza a közelmúltba. Idézzük fel annak eseményeit.

Ki volt az, aki — alig véve híret az új főispáni kinevezésnek — rögtön Budapestre utazott, hogy becses személyét az új főispánnak bemutassa?

Sina Ferencz!

Talán mint pártvezér, mint a vá-

ros vagy vármegye meghatalmazottja cselekedte ezt?

Korántsem!

Cselekedte azért, mert azon melegiben akart vele, mint helyi nagyhatalom — összeköttesbe lépni, hogy tudja és ismerje meg: miszerint itt Csongrádvármegyében csak ő általa *üdvözülhet*.

Ki volt az, aki az új főispáni kinevezetés után, lapját nyomban nyakára küldte az új főispánnak?

Sina Ferencz!

Hogy Szentesen egy másik lap is van, a „*Szentes és Vidéke*”, erről a főispán csak akkor értesült, mikor beiktatására ide érkezett és a lapra előfizetett. Nem kértük föl rá: önkényt cselekedte.

Ki volt az, akinek lapja egészen az émélytenség túlhajtott magasztaló szavakban dicsőítette az új főispánt, beiktatása előtt és után?

Sina Ferencz!

A „*Szentes és Vidéke*” még a beiktatás ünnepegyében is tartózkodó állást foglalt el s akik ebben kételkednének, ám rendelkezésükre bocsátjuk úgy a „*Szentesi Lap*”, mint a „*Szentes és Vidéke*” azon korú számain, hogy arról, amit itt mondtunk, személyesen is meggyőződjenek.

Ki volt az, aki a fáklýsmentet vezetve és az ünnepi szónoklatot tartotta az új főispán bevonulásakor?

Sina Ferencz!

Ki volt az, aki követelte, hogy a tisztelgők sorába a szentesi 48-as népkör is felvétessék és ki vezette e kört tisztelgésre a főispánhoz?

Sina Ferencz!

Ki volt az, akinek lapja onnan túl is, egészen a bekövetkezett választási harcig, folytonosan túltengett az új főispán dicséretében?

Sina Ferencz!

Ki volt az, aki már a megyebizottsági választásokat megelőzőben, első iparkodott bevonni a főispán személyét a korteszélmekbe, mindenféle hangos szóval hirdetvén, hogy a főispán is azt akarja, amit ő akar?

Sina Ferencz!

Ki volt az, aki — ugyancsak a választási küzdelem alatt — azt vetette lapjában a főispán szemére, hogy *nagyon is békeszerető, nagyon is rezervált, és nem akar párthoz csatlakozni* (még a *Sina Ferencz* pártjához sem)?

Sina Ferencz!

Ki volt az, aki *örölös fondorlataival felzavarta a polgárok békéjét* — a mellett hogy folytonosan hangoztatta, miszerint a főispán velük egy táborban küzd *Stammer* alispán ellen, —

— más oldalról ugyanazon főispán el-
len a *Heltai* féle szenzációs leleplezése-
ket inszenfroztá?

Sima Ferencz!

Ki volt az, aki — a vármegye
zsebére spekulálva, *Stammer* alispánt
egy egész nyugdíj ígéretének veszélye-
sével iparkodott az önkényes visszavon-
ulásra bírni, — azt a *Stammer* alis-
pánt, akire vak gyűlöletében minden
tőle telhető szennyet halmozott a lap-
jában?

Ismét csak *Sima Ferencz!*

Ki volt az, aki a megyei választások
után — nem tudva megnyugodni
pártja vereségén — és azóta is foly-
ton a legotrombább módon támad min-
den ellen, ami tisztességes; aki ma
békezsavarónak mondja ugyanazt a fő-
ispánt, akit alig néhány hete nagyon is
békeszeretőnek vallott?

Sima Ferencz!

És végül ki az, aki lapjának f. évi
7-ik számában azt írja, hogy *Zsilinszky*
Mihály nem bír elég széles látókörrel, elég
emberismerettel, finom érzékel, tapintat-
tal, szilárd karakterrel, szóval: nem fő-
ispánnak való — holott ugyancsak lap-
jának múlt évi 54-ik számában, ugyan-
erről a *Zsilinszky* Mihályról ezt írja:

„... magát azt, hogy a miniszter egy
Zsilinszky Mihályt állít Csongrád megyébe élére,
minden utógondolat nélkül, örömmel, sőt lelke-
sedéssel vesszük; mert benne egy európai mé-
veltségű, hazafias érzet által vezérelt, rendkívüli
munkássága által magát minden téren fényes
kitüntetésre érdemesítette széles látókörű férfit
nyer vármegyénk.”

„Oly ember ő, kit tehetsége és munká-
sága emelt a köznap színpad fölé, ki fényes
előnév és nagy vagyon nélkül, önére ján küzdött
fel magát azon nagaslatra, hogy emberitársai-
nak bizalmát, a tudományos világ méltó élis-
merését és a kormányt figyelmét, bizalmát
kiérdemlje arra, hogy vezetésére egy vármegye
kormányzata bízassék.”

„... S mert Csongrád vármegye az
új főispánban egy kiváló tehetségű és nagy-
műveltségű, rendkívüli munkás, mint ember,
igazán nemestelkű férfit nyer: ez méltán
örömmel tölt el bennünket...”

Aki mindezt akkor és most írta,
ismét csak a „*Szentesi Lap*” pontozott
karikája, hogy ne mondjuk: karrikatá-
rája, *Sima Ferencz!*

Pedig a főispán akkor sem kérte
az ő jóakarátát, akkor sem szólította
fel arra, hogy ily émelgős dicsérierádá-
kat zengedezzen neki; de meg vagyunk
rőla győződve, hogy amilyen kevéssé
kereste akkor a *Sima Ferencz* dicsim-
nysait, épp oly kevéssé fél ma otromba
fenygetéseitől.

Az itt bemutatott érem két olda-
lának hü és igaz képéhez nincs mit
hozzáfűzünk.

Nem vonunk le belőle következte-
tést, nem ítélekünk!

Megteszi ezt nálunk nélkül is a
közönség; sőt meg is tette már akkor,
amikor nagy többsége megvetéssel for-
dult el a politikai cédaság, a közéleti
gyűlölködés e bukott alakjától, mely
önbálványozó elvakultságában magát
emészti.

A mi ítélekésünk nélkül is össze-
omlik ez a talmi hatalmasság. Megdől,
mint a tehetetlen óriás agyhálvány.
S ha dőlésben szerzte freccsen is a

köréje gyűlt fertő — nem másokat
mocskol be vele: mert a saját fejére
hull az mind vissza!

... Mehet!

Vasuti értekezlet. A lapunk legu-
tóbi számában jelzett vasutügyi értekezlet
a f. hó 13-án volt *Zsilinszky* főispán elnök-
lete alatt.

Az értekezleten az érdekel községek
is résztvettek képviselőikkel, *Vásárhelyi*,
főjegyzője *Kmetkyó* József képviselte, ki
bejelenté, hogy a város közgyűlése csak e
hét folytán fog a vasutügyben, a hozzá-
járulás iránt végérvényesen határozni, de
örömmel jelezte, hogy a hangulat odaát, az
ügyre nagyon kedvező. Mindezint sem ha-
tározott még, valószínű azonban, hogy meg-
marad 100,000 frtos ajánlata mellett és nem
celekszik úgy, mint a szegváriak, kik egy
idegen vállalkozónak 60,000 frt hozzájárul-
ást ajánlottak fel, de a maguk vármegyé-
jének most nem hajlandók 30,000 frnt töb-
bet adni, míg a nagyterjedelmű *Károlyi* —
uradalmak — megfoghatlan szűkkeségükben
— semmivel sem óhajtának az éptés
költségeihez hozzájárulni.

Az értekezletnek, különben, mind-
ezeket megelőzően, a főispán bejelentette,
hogy *Fleischmann* mérnök, az előmunkálati
tervek megvételére nézve nem volt képes
meggyezésre jutni *Török* Zoltán és érdek-
társaival, kik — dacára a megígért és eléggé
méltányos árnak — nem hajlandók a terve-
ket eladni.

Igy aztán — amennyiben *Fleischmann*
maga személyesen nem ér rá, egy e téren
tapasztalt és előnyösen ismert mérnöknek
adta át a traszé készítés vállalatát, ki kilo-
méterenként 80 frtért végzi e munkálatot.

E haláltáncú olesó ár *Fekete* Márton
társulati főigazgató előzékenységének kö-
szönhető, ki a trasziorozás munkálataihoz a
társulat kitűnő térképeit bocsátotta a vállal-
kozó mérnök rendelkezésére.

A vállalkozó, *Granchstüllen* mérnök
a lejtmeretezést maholnap már be is fejezi.
Előterjeszti továbbá a főispán, hogy a
tenyői, szentesi és szentes-vásárhelyi három
érdekeltség egyesülésére nézve, a közös ér-
tekezlet egybehívására a kereskedelmi mi-
niszter vélné megkeresendők. Ez iránt
személyesen beszélt is *Daross* miniszterrel,
ki készségesen vállalkozik az érdekeltségi
közös értekezlet összehívására.

Az értekezlet ezután, a már tettebb
jelzettek tudomásulvételével, véget ért.

Lapok véleménye.

A sajtó egy része, a múlt hét végén
napokon át foglalkozott a szentesi I-ső 48 as
népkör választmányának kitiltó határozatai-
val és akik ez ügyhöz hozzászóltak, ritka
egyértelműséggel, hol gúnyosan, hol komo-
lyan, de mindég a választmányt elítélően
tették ezt, ami — amellett, hogy a t. vá-
lasztmány kitiltó határozatát minde mai napig
sem tudtattk velünk hivatalosan —
mindenesetre elégtételünkre szolgál.

A „*Budapesti Ujság*” napokon át, hoz-
szabó cikkeiben foglalkozik e kérdéssel és
ugyancsak erősen a fejére olvas úgy a kör
választmányának, valamint a különösen tiszt-
elt, tántoríthatatlan és elvhi vezérnek, aki-
nek a kedvűt magukat határozataikkal ne-
vetségessé tették.

Kimutatja, hogy még politikai
meggyőződés tekintetében
is mily megbízhatatlan az a vezér,
aki Szentesen 48-as, de Kunszent-Mártonban
és Mindszenten telivér mameluk s ez állítá-
sait adatokkal is igazolja.

Lapunk szűk tere nem engedi, hogy a
nevezett lap cikkeit — bár kivonatossan is
átvegyük, de különben is a Budapesti Ujsá-
g fővárosunkban annyian olvassák, hogy ez
főlölegességé válik.

A „*Szegedi Napló*” szintén élesen eli-
téli a kör határozatát, valamint azt, hogy
Török Kálmán ilyenmő utasítá-
sokat fogad el a körtől.

A *Szegedi Híradó* az alábbi jókú so-
rokkal teszi ország világ előtt nevetességé
a mostantól fogva „*r a t ő t i e*” előnévet nyert
szentesi kör választmányának határozatát.
Ahol az ajándékosítónak a fogát is megnezik.

Régi dolog, hogy az ajándékosítónak
nem nézik meg a fogát. A hol mégis meg-
nézték, az Szentesen történt. E derek alföldi
magyar várost az influenza helyett, egy szün-
tén új betegség — lap-kiiltogatósi mánia száll-
ta meg.

Először kitiltotta a Szentes és Vidé-
két; ezt a kitiltást meg értjük, lévén tiszte-
letreméltó lapirászok kormánypárti; másod-
szor kitiltotta a Budapesti Ujságot, ezt a
Hentaller Lajos által szerkesztett (útes lapot);
ezt a kitiltást azonban nem értjük, lévén ez
az újság tüzesvérű szelbéli lap.

A szentesi népkör most már szörnyen
rösteli a dolgot, mert kiült, hogy sem az
egyik, sem a másik újságra elő nem fizettek.

Persze, késő banat ebngondait, mert ha
most a szentesi népkörtől van szó, már me-
gyszerre emlegetik, hogy fojják még a ké-
ső unokák is gúnyosan kérdezzeteni;

„Kik is nézték meg az ajándékosító
fogát?”

A *Délmagyarországi Közlöny* felemllt-
ván, hogy a szentesi népkör lapunkat kitilt-
totta s a város képviselőjének, *Török* Kál-
mán úrnak utasítást adott, — így végzi kö-
zleményét: „Hát ez a dolog teljesen a szentesi
függetlenségiék privátügye — de mégis
furosa, hogy a szentesi választók „utasítást
adnak” képviselőjüknök, melyik lapba írjon
a melyikbe nem!”

S végül a Szegeden megjelenő „*Hü-
velyk Matyó*” című, kitűnően szerkesztett
éclap, a következőkben osterozza a választ-
mány határozatait:

„*Anathémák. A szentesi népkörtől. Si-
ma Ferencz* elnöklote alatt:

Kiátkoztatik a Budapesti Ujság, mert
szeretett elnökünket azzal *gyamistította*, hogy
gazdaz.

Kiátkoztatik a Szentes és Vidéke, mert
ma holnap több előzetője lesz, mint szerete-
tt elnökünk lapjának.

Kiátkoztatik a megyegyűlés, mert szerete-
tt elnökünk alispán jelöltét megbukttatta.

Kiátkoztatik *Török* Kálmán, mert szerete-
tt elnökünk lapjába kevesebbat ír, mint a
Pesti Hírlapba.

Kiátkoztatik *Litke* pezsgógyáros, mert
szeretett elnökünk pezsgóköntőjét követeli.

Kiátkoztatik *Török* Sándor cipészmes-
ter, mert az általa szerkesztelt cipő tyúk-
szemet tört szeretett elnökünk nagyrabesült
lában.

Kiátkoztatnak végül a szentesi népkör
össes kaffjai, kivéve azt az egynehány szál
legényit, akik szeretett elnökünknök ezen
elfogulatlan anathémát aláírták.*

Ujdonságok.

Szentes, 1890. jan. 16.

— **Gyűlések a vármegyén.** Csongrád-
vármegye közigazgatási bizottsága a f. hó
21-én délelőtt 9 órakor tartja e havi rendes
gyűlést a vármegyeház kistermében. Ugyan
az nap délután három órakor tartja ugyan-
ott értekezletet, az ütibiztosi állás újraszere-
vezésére kiküldött bizottság.

— **Kátó ítel.** *Kátó-Sima* Ferencz, Csong-
rádvármegye és Szentes város legszélesebb
látókörű erkölcsbírája, ítel. Ítélete természet-
esen a főispánt sújtja, hogy — aszondja —
miért hívta össze a vasuti bizottságot, mikor
semmi *erőlenyes* elntézní való sem volt.
Persze, azt, hogy 1400 frtot kellett kiutal-
ványozni az előmunkálati vállalkozónak s
hogy ez eskakis bizottsági jóváhagyással tör-
tenhet meg — azt *Kátó-Sima* Ferencz *nem*
tartja erőlenyes dolognak, mert hiszen ezt az
alispán epp úgy kiutalványozhatta volna
önhatalmilag, mint ahogy a városi tanács a
város jóvedelmét *önhatalmilag* fecsérelte. Hanem,
ha véletlenül az alispán ezt az 1400 frtot

még is a *bizottság jóváhagyása nélkül* találta volna kiutalványozni: akkor *Kató-Sima* Ferencz *síntén ítélt volna. Elítélte volna azt a hallatlan alapsáni szarnoki önkényt, mely a bizottság meghallgatása nélkül vakmerősésként a vármegye pénéből 1400 forint kiutalványozni.* Mert *Kató* azért *Kató*, hogy ítéljen.

— **Katona dolog.** Az ideai sorozás 1. sz. korosztálybeli katona-kötelezettjeinek sorshúzása a f. hó 23-án lesz. Figyelmeztetjük mindazokat, kik 21-ik életévüket betöltötték és már a múlt évben egyszer sorost húztak, hogy a fentjelzett napon a városi tanács-teremben, az új sorshúzás megejtése végett vagy személyesen jelenjenek meg, vagy magukat megbízott által képviseltessék.

— **Szünetel az oktatás.** Mindenféle járvány pusztít városunkban. Vörös himlő, kanyaró, influenza, mind, amiből egy is elég esapának, csóstitól szakadt ránk, úgy hogy az iskolákban be kellett szüntetni az oktatást. A népskolákat már régebben bezárták, újabban a polgári leányiskolát is s így annál érthetlenebb előttünk, hogy anny az általános oktatás szünetel, addig a katolikus iskolákban gyónás céljából, a reformátusban pedig vallásoktatás céljából begyűjtik a gyereksereget.

— **Derek férfiak.** Valami csodálós az, milyen pompás meleggya az önrészes derek férfiaknak a mi tisztelt lapársunk, a „Szentesi Lap”. Úgy nének fel a talaján a ritka egyének, akár a gomba: szapora hajtásban. A lefolyt héten is két ilyen derek férfi bukkant fel a látohatáron, e lap hasábjain: Kemény Dezső és Szvoboda Ferencz. Kemény Dezső pláne a legsajátabb meggőződéséből és elhatározásából ír. Ő legalább azt mondja. Csak az a kár, hogy ez a legsajátabb meggőződése olyan, akár az aprilisi idő vagy a kaméleon: egy napról a másra is gyökeresen változik. Így még december 1-én és 3-án két hosszú cikket írt a regále házikeléséről, melyekben „lelke legsajátabb meggőződéséből” a javadalmi tisztóság a postolának mutatkozik; addig december 22-én ugyane tárgyban, persze ismét „lelke legsajátabb meggőződéséből”, ugyancsak a Szentesi Lapban a mellett érvel, hogy ugyanaz a regálét ki kell adni kezelekre, a fogasztási adó kezelőjének. Es komolyan kívánja, hogy ezt mind előbbig neki s ha a közvelemény fölünk el — és Kemény Dezső lelke legsajátabb meggőződésének felé nem fordul, hát ez — szörnye — szomorú jelensége az idének. — Egészen másnévű derek férfi Szvoboda Ferencz, aki szintén a „Szentesi Lap” talaján termelt lenné és ott nyilatkozik. Nyilatkozik pedig a „Független” című vezércikkünk red. vonatkozó leleplezései ellen. Azt mondja, hogy a „Szentes és Vidéke” 2-szer és a „Szentesi Lapban” egyszer, a választási küzdelem alatt ugyanez ugyan hozott hírek nem azonosak legutóbbi leleplezésünkkel, mert ott név nem volt megnevezve. S ebből a Szentesi Lap szerkesztője, nagy bölcsen azt a következtetést vonja le, hogy íme, ilyen két színű ember a mi főispánunk. Pedig a Szvoboda nyilatkozataiból nem az únik ki, hanem igenis az, hogy ez a derek férfi is elhallgatta azokat a leleplezéseket addig, amíg azt látta, hogy — nevé nem lévén megnevezte — a turpiságát csak ő maga és legfőbb meg néhány beavatott egyen tudja. De mikor aztán a nevé megneveztek és közvélemény lén, hogy az a nagy köpe ő volt — hát akkor szükségét érzi a nyilatkozatának. Különben Szvoboda Ferencz ur nyilatkozatainak értékét egy más cselekedete is illusztrálja. Mintegy 8 nappal a megyei választások előtt itt járt Szentesen s ez alkalommal egy megyei tisztviselő megintepelált — persze privátim — hogy igaz-e, miszerint a fősolgabírói állásra kíván pályázni? Az ügyvéd ur ez ellen a leghatározottabban tiltakozott, megokolván ezt azzal, hogy talán csak nem tételék fel róla, hogy ő szürke fejű legelőg a pályázathoz és most áll neki a közigazgatási gyakorlatserzőnek. Aztán szép esendesen eltávolított és 3-nap napra rá beadta pályázatát a fősolgabírósiagra. Így terennek a derek emberek.

— **Tisztelgő egyület.** A csongrádmezei orvos-gyógyterezs egyület, mely a megye legmostohabb gyermekének, az egészségügynek ástapolását tűzte ki céljául, a f. hó 13-án

tisztelgött *Zsilinszky* Mihály főispánnal, hogy őt az egyület védnökségének elfogadására felkérje. A tisztelgők szónoka dr. Götz I. Bertalan együleti elnök volt s a főispán megköszönve a belé helyezett bizalmat, örömmel fogadta el a védnökséget, hangsúlyozva, hogy már a megyében tett első körúta alkalmából is meggyőződött arról, hogy itt a közegészségügy terén nagyon sok a teendő s már akkor feltette magában, hogy ez kiváló gondossága tárgyát fogja képezni. A tisztelgők inuen az alispánhoz mentek, hogy vele az egyület tiszteletbeli tagjává történt megválasztását közöljék és támogatását, az egyület javára kérjék.

— **Megyebizottsági választás.** A szentesi I. alválasztókerület egy megyebizottsági tagsági állására a f. hó 15-én folyt a választás a városháza termében. Összesen 101 szavazatot adtak be s ezek közül 53 Tóth Kálmánra, 41 Pólya Ferenczre 7 pedig Balázsovics Norbertre esett. Tóth Kálmán e szerint 12 szavazattal megyebizottsági taggá választott és *Sima* Ferencz megérte azt a diadalt, hogy a saját politikai pártja egyik legkiválóbb tagját sikerült megbuktatnia, azt a *Pólya* Ferencz, aki iránt talán legtöbb hállára van kötelezve. Másrésztől megérte azt a diadalt is, hogy a hat hét előtt *Tóth* Kálmánnak előlegezett címét, kiküzdötte neki a városágban is. Nem irgelyljük e diadalt. Csak ilyenek legyen mindré férfi.

— **Szerkesztői üzenet.** A lapársunk ismét megereszti egy önmagához címzett szerkesztői üzenetet. Ez alkalommal, mint mindig, ismét csak ellenünk fordult s *megköszöni önmagának a szives figyelmeltetést*, Hájssen, ha kedve telik az eféle gyerekkedésben — az ő dolga. Mi nem vesszük tőle rossz néven. Mert végre is, kinek küldene szerkesztői üzenetet, ha önmagának nem? S hogy ne esnek neki zokon, hogy a főispán — rajta kívül — mással is mer társalogni, mikor ő még az országgyűlési képviselőnek is kiadta az ukázát, hogy mit szabad cselekednie és mit nem?

— **Halálhíradás:** A következő gyászjelentést tettük: „Özv. Nyíri Dánielnek született Lengyel Juliánna mint neje, Nyíry Jusztina, Nyíry Sándorné, Aloiz. özv. Molecz Károlyné, Emilia Bárány Ambrúsné és Dániel mint gyermekei, Nyíry Sámuel mint testvére, Nyíry Sándor és Bárány Ambrúsz vejei, Széll Teréz Nyíri Dánielné menyje, Nyíry Gyula és Izabella Várszeghy Jánosné, Molecz Károly és Béla, Bárány Vilma, Nyíry Lajos és Karolina mint unokái, Várszeghy János mint unokája és ifj. Várszeghy János mint dédunoka, fíjadalomtól lesújtott szíveivel tudatjuk, mikép a hön szeretett férj, a gondos, szerető édes apa, testvér, ip, unokaip, a jó nagyapa és dédapa **Nyíry Dániel**, a f. évi január hó 14-én, reggeli 3 órakor, agyszélhűdés következtében, 77 éves korában, boldog házasságának 52 ik évében elhunyt.” A boldogult egyike volt közbecslésben álló polgártársainknak, s benne a református egyház legidősb presbitereit egyikét gyászolja. Temetése ma délután 2 órakor lesz. Említse a község részvét bántatos özvegye és családja fíjalmát s legyen köznyú phenése az édes anyafíjában!

— **Farsangi krónika** a szentesi szabó ifjúság koszorús tánevigalmára, mely a f. hó 18-án szombaton fog megtartatni, ismételve felhívjuk a mulatni vágyók figyelmét. — A kovács és kerékgyártó ifjúság bálja febr. hó 1-én; a jótékony nőegylet tánevigalma febr. 8-án, az iparos ifjúsági egyület tánevigalma pedig, ugyancsak febr. hó 15-én tartatik meg. A jótékony nőegylet tánevigalmára már is nagyban folytak az előkészületek és hisszük, hogy ez a mulatság most is igazolni fogja régi jó hitrűvét.

— **Köszönetnyilvánítás.** A szentesi sportegylet* által a f. évi január 11-én rendezett tánevigalás alkalmával felülfizettek: Mál-

kóságos Zsilinszky Mihály főispán ur 46 frt. Hegedűs Sándor ur 2 frt 50 kr., Szueler Jánosné úrnő 2 frt. Fekete Márton ur 2 frt. Bányay József ur 1 frt 50 kr., és Soós Károly Imre ur, 1 frt 50 kr., összesen 55 frt 50 kr. Fogadják a szives felülfizetők, az egyület nevében ez úton is köszönetemet. Szentesen, 1890. január 12 Nyíry Gyula pénztárnok.*

— **Értesítés.** A Szentesi Casino egyület, a f. 1890 évi január hó 26-án d. u. 5 órakor, saját helyiségeiben, tisztújítással egybekötött évi rendes közgyűlést tart, — melyre az együleti tagokat tisztelettel meghívja az elnökség.

Helyreigazítás.

Tórs Kálmán orsz. képviselő úrtól vettünk a következő levelet:

Tisztelt szerkesztő ur!

A „Szentes és Vidék” tegnapi számában olvasom a következőket:

„A vezér (Sima Ferencz) Budapestre utazik. Személyesen kell ezt az ügyet a koror sz. képviselőjével etintéznem, mert hátha az egyszerű levél hatás nélkül maradna.”

Kérem a tiszta igazság érdekében kijelenteni, hogy nálam Sima Ferencz sem az ügyben, sem más ügyben múlt év október 12-ika óta nem volt, valam semmiféle ügyet személyesen el nem intézett s nekem semmiféle levelet nem írt, sem egyszerű sem másformát.

Irja továbbá a nevezett lap, hogy „én az alatt, míg Sima Ferencz nem volt a 48-as népkör elnöke, nem is szálltam soha ő hozzá.”

Nem tudom biztosan, volt-e ez idő alatt Szentesen; de ha voltam, akkor igen is Sima Ferenczhez szálltam. A minthogy egyetlen alkalmat kivéve, — a mikor családommal nem is képviselői minőségben, hanem a jótékony nőegylet ostélyán tartandó fölolvás alkalmából jártam, Kiss Zsigmond tisztelet barátom tisztelet meg úri háza vendégességével, — mondom, ez egy alkalmat kivéve mindig Sima Ferencz barátomnak voltam a vendége.

Ezek ténybeli állítások lévén, tartozom azokat a valóságának megfelelően helyreigazítani.

Tisztelettel
Tórs Kálmán.

Készségesen adunk tért a képviselő úr o helyreigazító sorainak, de megvalljuk, hogy akkor, mikor a levelet felbontva, alatta a Tórs Kálmán nevet láttuk, mi nem azt vártuk, hogy ily tizedrangú kérdéseket fog a képviselő ur tisztán, melyek az általunk közzét cikken nagyon is alárendelt fontosságúak, hanem igenis tiltakozni fog az ellen, hogy őt tévesen hisszük a körválasztmány és Sima Ferencz képviselőnek, mert ő nem az, hanem Szentes város orsz. képviselője.

Gazdászati és üzleti értesítés.

Szentes, 1890. január 15.

Gazdáink igen érzékenyen vannak ügyvált a hozott sertéskivitelé tilalommal. Szomorú állapot, hogy most, mikor legnagyobb volna a hozott sertésből a forgalom, s a gazdáknak ez időszakban ez az egyedüli pénzforgása, — ily hallatlanul le legyenek nyomva az árak.

Heti piaci forgalmunk terményekben is igen csekély.

Büzből — mivel az árak folyvást lanyhák — semmi kfmálat nincs.

Következő árakat jegyezhetjük: Ó-búza munként 7 frt 80 kr., 8 frt. Új-búza mm. 7 frt 60 kr., 7 frt 70 kr. Árpa (köbüllél) 4 frt 50 kr. Kukorica (köbüllél) 4 frt) nmija 4 frt 30 kr.

Zab (köbüllél) 3 frt 60 kr. Új-szalonna nmija 37 frt. Hízott sertés tiszta vágásra 33—35 kr.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Dr. Matéffy Ferencz. Társ-szerkesztő: Bánfalvi Lajos.

Özv. Sréter Ferenczné

III. t. 30. sz. házában, az új gymnasiumi épület közvetlen közelében, több rendbeli utcái lakás bérbeadó; értekezhetni ez iránt a tulajdonos s a 1-4-1

MAGYAR MERCUR

HITELES SORSOLÁSI TUDÓSÍTÓ

osztrák-magyar és külföldi sorsjegyekről, kisorsolható állam- és magánkezelvényekről, vasúti, gőzhajózási és ipar-részvények és elsőbbségi kötvényekről, záloglevelekről stb.

SAKIRAT BANK-, PÉNZ-, BIZTOSÍTÁSI ÉS VASÚTI ÜGYEKRŐL.

Előfizetési ár: EGESZ ÉVRE 2 ft.

Kiadó és tulajdonos: LÓRY Jenő.

BUDAPEST.

Hatvani-útca 17. sz.

BUDAPEST.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszterium által 1888. évi 80,753/III. b. szám alatt és a nagym. m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium által 1889. évi 244. eln. sz. alatt, mint a magyar államban forgalomban levő és kisorsolás alá eső értékpapírok húzásainak eredményéről kellő tájékoztatást nyújtó sorsolási lap az összes közzétettégek figyelmébe ajánlva.

XIII. évfolyam.

Előfizetési felhívás!

XIII. évfolyam.

A

MAGYAR MERCUR

január 1-én (tizenharmadik évfolyamába) lép.

Ha valaki figyelemmel kísérte azt a fokozatos és céltudatos haladást, melyet lapunk tizenkét év alatt megtett, nem tagadhatja meg tőlünk elismerését; azt az elismerést, melyet a lankadottan szorgalom, becsülettel munka, tisztaság és önzetlen törekvés kiérdemelt, és melyet nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter úr 1888. évi 80,753/III. b. szám alatt és a nagym. m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium 1889. évi 244. eln. sz. alatt kelt rendeletei is kifejeznek.

E miniszteri elismeréseket már jóval előbb megelőzte a nagy közönség elismerése, mert általában el van ismerve az, hogy a Magyar Mercur a legfontosabban megjelenő, legmegbízhatóbb és leghitelesebb sorsolási lap, és hogy magasán fölül áll minden hasonló vállalatnak.

A múlt év óta lapunk alakja jelentékenyen megnagyobbodott, a beosztása célszerűen megváltozott és a mi a fődolog, lapunk már egy év óta rodatlan gépen nyomatik, mint csak a legnagyobb napilapok, a megbecsülhetetlen előny jut előfizetőinkre, hogy ez által lehetővé van téve az, hogy lapunk néhány órával a mindenkorli húzások után már készen lehet a szélrózsa minden irányába, s mint tényleg lapunk egy-két nappal mindig előbb jelenik meg, mint bármely más sorsolási lap az országban.

A jövőre vonatkozólag, úgy mint eddig, ezentúl is csak az lesz a főelőkezdésünk, hogy azon az ösvényen haladjunk tovább, melyen eddig is haladtunk. Törekeidni fogunk, hogy mindig többet és többet, jobbat és jobbat nyújtsunk olvasóinknak.

A sorsolásokra, mint eddig is, kiváló gonddal fordítjuk és a számonkérésüknek oly rendszerű léptetést adunk, hogy a sajtóhívek majdnem ki vannak zárva, de ha elveve mégis észrebe egy hiba lapunkba, azt a következő számban már helyreigazítjuk. A mindenkorli sorsolások mellett közöljük mindig a hátralékosok, vagyis régebben kihúzott, de még fel nem vett kötvények jegyzékét is.

Ily módon, aki lapunkat tartja, meg van óva attól, hogy károsodjak az által, hogyha a sorsolásokat nem nézte meg annak idején. Azokban ha birtok módjában kétségben volna valamelyik előfizetőnk az iránt, hogy sorsjegye vagy kötvénye nem-e sorsolható már régebbi ki, annak egy egyszerű levelező lapon való megkeresésre bármikor a legkészsze számban és ingyen adunk felvilágosítást a szerkesztői üzenetekben és általában előfizetőink sorsjegyének és kötvényének revidióját ingyen és a legnagyobb készséggel eszközöljük.

A lap szövegének összeállításában az eddig követett rendszert fogjuk tovább fejleszteni és bővíteni. Munkatársaink számát, kik közül már a múlt évben is találkoztak olvasóink Engedy Lukács, Fenyessy Adolf, Matkóczy Soma stb. neveivel, új esztendővel kezdve újabb és újabb elismert szakemberekkel szaporítjuk, kik miris kötelező tisztelet tettek, hogy gyakrabban fogják dolgozataikkal lapunkat megkeresni.

A biztosság, közlekedés és minden egyéb közgazdasági, főleg pénzügyi kérdés úgy mint eddig, szorult is gondosan összeállított külön rovatban tárgyalatik. Minden közleményünkben különös súlyt fektetünk arra, hogy a kérdés, melyet felvettünk, tisztán mindenki által érthetően és jó magyarsággal legyen megírva. Mi mindenkor mellőzni fogjuk az akadémikus fejtegetéseket és csak a gyakorlati érték közleményekre helyezzük a főszínyt.

A magyarosodásra is különös súlyt fektetünk. Eddig-lé el volt árasztva az ország német, főleg osztrák sorsolási lapokkal, melyeket tizenkét éves farnadhatatlan munkával sikerült nagyobb kisorsolhatóknak. Félrelet az, hogy még mindig roppant nagy számban járunk hazánkba a külföldi német sorsolási lapok, melyeknek folytonos törekvése ott lakóknak, hogy a magyar értékek iránt rossz véleményt keltsenek. Sok tekintetben ez is oka annak, hogy államháztartási kötvényeink jobbra a külföldön vannak, és mi a külföldnek kamatoznak óriási mértékben. Pedig mily óriási nemzetgazdasági hátrány háru ebből hazánkra!

Különös súlyt fektetünk a szerkesztői üzenetekre, mely rovatban hasznos útbiztosításokat adunk a közönségnek mindenféle pénzügyi és általános üzleti vagy gazdasági természetű kérdésre. Bármely szakmánkba vagy kérdésekre itt készséggel és díjmentesen adunk felvilágosítást.

Különös figyelemmel fogjuk tárgyalni a vidéki pénzügyi helyzetet is, mint a melyek a nemzeti vároon igen tekintélyes részét képezik.

A jelentékeny gyarapodás dacára, melyen lapunk átment, előfizetési ára marad a régi. Budapestben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve egész évre 2 ft.

Oly esekély ár ez, melyet kevesebbért már lehetetlen megbízható lapot nyújtani, a mint hogy azok a sorsolási közlönyök, melyeket még olcsóbb áron kínálnak, nem egyelőbb haszontalan papírszeleteknek, melyekre hibás és megbízhatatlan számok vannak nyomtatva.

A MAGYAR MERCUR szerkesztősége és kiadóhivatala.

(Budapest, Hatvani-utca 17. szám.)